

అడవి పూల సంబురం.. ఆడపడచుల ఆడంబరం.. తెలంగాణ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలకు ప్రతీకగా నిలిచే బతుకమ్మ వేడుకలు జనగామ జిల్లా వ్యాప్తంగా ఆదివారం ఎంగిలిపూల బతుకమ్మతో వైభవంగా ప్రారంభమయ్యాయి. మొదటి రోజు మహిళలు రంగు రంగుల పూలను సేకరించి బతుకమ్మలు పేర్చి సాయంత్రం ఆటపాటలతో సంతోషంగా గడిపారు. జనగామ, స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్, పాలకుర్తి నియోజకవర్గాల పరిధిలో మునిసిపాలిటీలు, గ్రామ పంచాయతీల ఆధ్వర్యంలో బతుకమ్మ ఆడేందుకు ఏర్పాట్లు చేశారు. మహిళలు ఆడిపాడిన తరువాత బతుకమ్మలను నిమజ్జనం చేశారు.

జిల్లా కేంద్రంలోని బతుకమ్మ కుంట మైదానంలో బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

ఎంగిలిపూల సంబురం

జిల్లా వ్యాప్తంగా బతుకమ్మ వేడుకలు

- ఆడిపాడిన మహిళలు, యువతులు, చిన్నారులు
- జిల్లా కేంద్రంలో వర్షంతో అంతరాయం
- మైదానాల్లో అరకొర ఏర్పాట్లు

జనగామ కల్చరల్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): బతుకమ్మ బతుకమ్మ ఉయ్యాలో.. బంగారు బతుకమ్మ ఉయ్యాలో... అంటూ మహిళా లోకం నినదించింది. ఆడపడచులంతా పుట్టింటికి చేరి ఘనంగా చేసే వేడుక, తెలంగాణ సంస్కృతికి నిలువుటద్దం బతుకమ్మ పండుగ. తమ బతుకులు బాగుండాలని, ముత్తయిదువలుగా విలసిల్లాలని మహిళలు భక్తి శ్రద్ధలతో గౌరమ్మను వేడుకున్నారు. ఏటా వచ్చేదే అయినా ఎప్పుడూ నిత్య నూతనంగా తేజరిల్లే బతుకమ్మకు ఆడపడచులు ఉత్సాహంగా ప్రణమిల్లారు. తెలంగాణ ప్రత్యేక పర్వదినమైన బతుకమ్మ వేడుకలను జనగామ జిల్లా వ్యాప్తంగా ఘనంగా నిర్వహించారు. ఆడపడచుల ఔన్నత్యానికి సూచిక. పూలను పూజించి ప్రకృతిని ఆరాధించే వేడుక. విశిష్టమైన బతుకమ్మ పండుగను జనగామ జిల్లా కేంద్రంలో ఆదివారం ఉత్సాహపూరిత వాతావరణంలో జరుపుకున్నారు. తొలిరోజు ఎంగిలిపూల బతుకమ్మతో ప్రారంభమైంది. తీరొక్క పూలతో అందంగా పేర్చిన బతుకమ్మలతో ఊరూ వాడా పూల వనంగా మారిపోయింది. పూలనే దేవతగా కొలిచే పండుగ, ప్రకృతితో ముడిపడ్డ ప్రత్యేకమైన బతుకమ్మ ఉత్సవాలు ఘనంగా ప్రారంభమయ్యాయి. వయస్సుతో సంబంధం లేకుండా మహిళలు ఉత్సవాల్లో పాలుపంచుకున్నారు. తొలిరోజు సాయంత్రం ఆలయ ప్రాంగణాల్లో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చెరువు గట్లపై, వాగులు, కుంటల వద్ద మహిళామణులు అత్యంత ఉత్సాహంతో బతుకమ్మ వేడుకల్లో పాల్గొన్నారు. నూతన దుస్తులు, వస్త్రాలంకరణతో ముస్తాబైన అతివలతో తరలివచ్చిన బతుకమ్మ సౌందర్య శోభతో పులకించిపోయింది.

జనగామలో వాయినాలు ఇచ్చి పుచ్చుకుంటున్న మహిళలు

చిత్తూ.. చిత్తూల బొమ్మ.. శివుని ముద్దుల గుమ్మ.. అంటూ పాటలు పాడుతూ, బతుకమ్మల చుట్టూ వలయాకారంగా తిరుగుతూ డీజే పాటలతో మహిళలు హోరెత్తించారు. అనంతరం బతుకమ్మలను నీటిలో నిమజ్జనం చేసి ఒకరినొకరు వాయినాలు ఇచ్చి పుచ్చుకున్నారు.

తొలిరోజు ఉత్సాహంగా..

జిల్లాలో బతుకమ్మ పర్వదిన వేడుకలను తొలి రోజు ఉత్సాహంగా నిర్వహించారు. బతుకమ్మ తొలి రోజు తంగేడు, గునుగు, చేమంతి, బంతి, బీర, కట్ల పూలతో పేర్చిన బతుకమ్మలను చేతిలో పట్టుకొని, కొంత మంది పెద్ద బతుకమ్మలను నెత్తిన పెట్టుకొని గుంపులు, గుంపులుగా చెరువు గట్లు, దేవాలయ ప్రాంగణాలు, వాగులు, వంకల వద్దకు చేరుకున్నారు. కొత్తగా వచ్చిన స్నేహితులు, బంధువులతో ముచ్చటిస్తూ, యోగక్షేమాలు తెలుసుకుంటూ కలిసికట్టుగా ఆడిపాడి బతుకమ్మలను నీటిలో నిమజ్జనం (మిగతా 8వ పేజీలో)

పాలకుర్తి మండలకేంద్రంలో బతుకమ్మలతో వెళుతున్న మహిళలు

జిల్లా కేంద్రంలోని శివాలయం వీధిలో బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

తహసీల్దార్ కార్యాలయం వద్ద శరన్నవరాత్రోత్సవాలకు ఏర్పాటు చేస్తున్న మండపం

నేటి నుంచి దేవీ శరన్నవరాత్రి ఉత్సవాలు

జిల్లాలో ముస్తాబైన మండపాలు

జనగామ కల్చరల్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): దసరా పండుగను పురస్కరించుకొని ఈనెల 22 నుంచి దుర్గామాత అమ్మవారి శరన్నవ రాత్రి ఉత్సవాలు ప్రారంభం కానున్నాయి. శక్తి స్వరూపిణి అమ్మవారి వేడుకలకు జిల్లా వ్యాప్తంగా మండపాలు సిద్ధమయ్యాయి. ఆదివారం వాటిని విద్యుత్ దీపాలతో అలంకరించారు. తొమ్మిది రోజుల పాటు దుర్గామాతను పట్టు వస్త్రాలు, తీరొక్క పూలతో వివిధ రూపాల్లో అలంకరిస్తారు. జనగామ జిల్లా కేంద్రంలోని తహసీల్ కార్యాలయం, అంబేద్కర్‌నగర్, శ్రీవిల్లాస్ కాలనీ, వీవర్స్ కాలనీ, గణేష్ స్ట్రీట్, అంబేద్కర్ చౌరస్తా తదితర ప్రాంతాలలో దుర్గామాత అమ్మవారు మండపాల్లో కొలువుదీరనున్నారు. అదే విధంగా జనగామ, స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్, పాలకుర్తి నియోజకవర్గాల పరిధిలో దేవీ శరన్నవరాత్రి ఉత్సవాలను అంగరంగవైభవంగా నిర్వహించేందుకు ఉత్సవ కమిటీలు పెద్ద ఎత్తున ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాయి.

ఇప్పగూడెం గ్రామంలో యూరియా కోసం బారులు తీరిన రైతులు

ఇప్పగూడెంలో యూరియా పంపిణీ

ఐదు గ్రామాల రైతులకు 444 బస్తాల అందజేత

స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): రైతులు యూరియా కోసం మండల కేంద్రానికి వచ్చి తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతుండడంతో ఆదివారం ఇప్పగూడెం గ్రామంలో పీఏసీఎస్ డైరెక్టర్ చట్ల యాకయ్య ఆధ్వర్యంలో పంపిణీ చేశారు. ఇప్పగూడెం, రంగరాయగూడెం, కోమటిగూడెం, అక్కపల్లిగూడెం, సముద్రాల గ్రామాలకు చెందిన రైతులకు 444 బస్తాల యూరియాను పంపిణీ చేశారు. యూరియా పంపిణీని ఇప్పగూడెంలో చేపట్టడం వలన రైతులకు కొంతమేర ఇబ్బందులు తప్పాయి.

ఘన్‌పూర్‌కు వచ్చి గంటల తరబడి లైన్లలో నిలబడి ఇబ్బందులు పడే సమీప గ్రామాల రైతులు చేరువలో యూరియాను అందించడం పట్ల కొంతమేర ఉపశమనం పొందారు. ఇప్పగూడెం గ్రామ పరిధిలో మరోసారి యూరియాను పంపిణీ చేస్తే తిప్పలు ఉండవని రైతులు కోరుతున్నారు.

నేటి ప్రజావాణి కార్యక్రమం రద్దు

- ఇన్‌చార్జి కలెక్టర్ పింకేశ్‌కుమార్

జనగామ రూరల్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): కలెక్టరేట్‌లో సోమవారం నిర్వహించే ప్రజావాణి కార్యక్రమం రద్దు చేసినట్లు ఇన్‌చార్జి కలెక్టర్ పింకేశ్‌కుమార్ ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. కలెక్టరేట్‌లో అడ్మినిస్ట్రేషన్ కారణాల వల్ల ప్రజావాణిని రద్దు చేయడం జరిగిందన్నారు. అర్జీదారులు తమ సమస్యల పరిష్కారం కోసం కలెక్టరేట్‌కు రావద్దని సూచించారు.

కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభిస్తున్న ఉప ముఖ్యమంత్రి భట్టి

అదరహో చాకలి ఐలమ్మ

- కాళోజీ కళాక్షేత్రంలో అలరించిన నృత్యనాటకం
- అద్భుతంగా అలేఖ్య పుంజాల నటనా కౌశలం
- ప్రారంభించిన ఉప ముఖ్యమంత్రి మల్లు భట్టి విక్రమార్క

హనుమకొండ కల్చరల్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): తెలంగాణ సంగీత, నాటక అకాడమీ ఆధ్వర్యంలో హనుమకొండలోని కాళోజీ కళాక్షేత్రంలో ఆదివారం సాయంత్రం ప్రదర్శించిన చాకలి ఐలమ్మ నృత్య నాటిక అదరహో.. అనిపించేలా చేసింది. పెద్ద సంఖ్యలో తరలివచ్చిన ప్రేక్షకులతో కాళోజీ కళాక్షేత్రం కిటకిటలాడింది. సమస్త జిల్లా యంత్రాంగం, మంత్రులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్న ఈ కార్యక్రమంలో ఉప ముఖ్యమంత్రి మల్లు భట్టి విక్రమార్క నృత్య నాటికను ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా భట్టి విక్రమార్క మాట్లాడుతూ.. మహిళా యోధురాలు చాకలి ఐలమ్మ గాథను ప్రేక్షకులకు నాట్య ప్రదర్శన ద్వారా అందించారని కొనియాడారు. ఐలమ్మగా అద్భుత ఆహార్యంతోపాటు నటన కౌశలాన్ని ప్రదర్శించిన సంగీత, నాటక అకాడమీ చైర్మన్ అలేఖ్య పుంజాలను ఆయన అభినందించారు. నేటితరం యువతకు చాకలి ఐలమ్మ వంటి విప్లవ మహిళల గురించి తెలియజేసేలా ఉన్న ప్రదర్శన అద్భుతమన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో మంత్రులు పొంగులేటి శ్రీనివాస్ రెడ్డి, జూపల్లి కృష్ణారావు, కొండా సురేఖ, ధనసరి సీతక్క, రాష్ట్ర శాసనమండలి డిప్యూటీ చైర్మన్ బండా ప్రకాశ్, రాష్ట్ర ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ చైర్మన్ సిరిసిల్ల రాజయ్య, వరంగల్ ఎంపీ డాక్టర్ కడియం కావ్య, మేయర్ గుండు సుధారాణి, వరంగల్ పశ్చిమ ఎమ్మెల్యే నాయిని రాజేందర్‌రెడ్డి, వర్ధన్నపేట ఎమ్మెల్యే కేఆర్.నాగరాజు, భూపాలపల్లి ఎమ్మెల్యే గండ్ర సత్యనారాయణరావు, కుడా చైర్మన్ ఇనగాల వెంకట్రాంరెడ్డి, జిల్లా కలెక్టర్ స్నేహ శబరీష్, సీపీ సన్‌ప్రీత్‌సింగ్, జీడబ్ల్యూఎంసీ కమిషనర్ చాహత్ బాజ్‌పాయి తదితర అనేక మంది ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు.

ఈ సందర్భంగా తెలంగాణ సంగీత, నాటక అకాడమీ చైర్మన్ అలేఖ్య పుంజాలతోపాటు నాటకంలో పాల్గొన్న కళాకారులను మంత్రులు ఘనంగా సత్కరించారు. వడ్డెపల్లి కృష్ణ అద్భుతంగా రాసిన చాకలి ఐలమ్మ నృత్య నాటకానికి వీబీఎస్ మురళి సంగీత స్వరాలను సమకూర్చారు. 45 నిమిషాల పాటు కొనసాగిన నాటకం ఆద్యంతం ప్రేక్షకులను కుర్చీల నుంచి కదలనీయలేదు. తెలంగాణ భూసంస్కరణ చరిత్రలో ఒక అధ్యాయంగా నిలిచిన చాకలి ఐలమ్మ జీవితాన్ని ఆధునిక రంగస్థలంపై నాట్య రూపంలో తీసుకొచ్చిన అలేఖ్య పుంజాల, ఇతర కళాబృందాన్ని ప్రేక్షకులు పలుమార్లు కరతాళ ధ్వనులతో అభినందించారు.

నేటి కార్యక్రమాలు

కాళోజీ కళాక్షేత్రంలో రెండు రోజులపాటు నిర్వహిస్తున్న నృత్య నాటకోత్సవాల్లో భాగంగా సోమవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు వరంగల్‌లోని తెలంగాణ డ్రమాటిక్ అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో సదానందం రాసిన రాణిరుద్రమ నాటక ప్రదర్శనతోపాటు గద్దర్ ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో ప్రజాసాహిత్య కళారూపాలు జీవన సంఘర్షణ పేరిట అరుదైన నృత్యరూపక ప్రదర్శనను నిర్వహించనున్నారు.

యజ్ఞంలా మేడారం పనులు

- చరిత్రలో నిలిచేలా శాశ్వత అభివృద్ధి
- వనదేవతల కీర్తిని భావి తరాలకు అందించడమే లక్ష్యం
- అధికారులు సమన్వయంగా వ్యవహరించి పనులు పూర్తి చేయాలి
- పూజారుల సూచనలు పాటించాలి
- 2వేల మంది వర్కర్లతో పనులు చేపడుతున్నాం..
- రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి ధనసరి సీతక్క
- సీఎం పర్యటన నేపథ్యంలో ఏర్పాట్లపై సమీక్ష

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న మంత్రి సీతక్క

ములుగు/తాడ్వాయి, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): మేడారంలో అభివృద్ధి పనులను యజ్ఞంలా చేపడుతున్నామని రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి సీతక్క అన్నారు. చరిత్రలో నిలిచేలా శాశ్వత పనులకు శ్రీకారం చుట్టామని, సమ్మక్క-సారలమ్మ తల్లుల కీర్తిని భావితరాలకు అందించాలన్నదే లక్ష్యమని తెలిపారు. ములుగు జిల్లా తాడ్వాయి మండలం మేడారంలో ఆమె ఆదివారం పర్యటించారు. మంగళవారం సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి పర్యటించనున్న నేపథ్యంలో మేడారంలో ఏర్పాట్లను మంత్రి పరిశీలించారు. దేవస్థానం ప్రాంగణం, పరిసరాలను పరిశీలించారు. గోవిందరాజు, పగిడిద్దరాజు గద్దెల స్థలాల మార్పు, ప్రాకారం విస్తరణ, మాస్టర్ ప్లాన్ డిజైన్, అతిథి గృహాల ఏర్పాటు తదితర అభివృద్ధి పనులపై కలెక్టర్ దివాకర, ఎస్పీ శబరీశ్‌తోపాటు వివిధ శాఖల అధికారులతో చర్చించారు. సెక్టార్ల వారీగా అభివృద్ధి పనుల బాధ్యతలను అధికారులకు అప్పగించారు. అనంతరం ఐటీడీఏ కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో సీతక్క మాట్లాడారు. గుడి నిర్మాణ పనుల్లో అధికారులు అందరూ తమదైన బాధ్యతలను నిర్వర్తించాలన్నారు. ముందుగా ఏ పనులు చేపట్టాలో పూజారులను అడిగి తెలుసుకోవాలన్నారు. పనులన్నీ ఓ యజ్ఞంలా చేపడుతున్నామని, ఇందులో ఎవరికీ ఎలాంటి దురుద్దేశం ఉండొద్దని అన్నారు. రాష్ట్రంలో గిరిజన దేవస్థానానికి ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి పొందాలనే సంకల్పంతో ప్రభుత్వం వందల కోట్ల నిధులతో అభివృద్ధి పనులు చేపడుతోందని తెలిపారు. అందులో భాగంగానే 2వేల మంది వర్కర్లతో పనులు ప్రారంభిస్తున్నామన్నారు. వీటిని అధికారులు సమన్వయంతో త్వరితగతిన పూర్తి చేయాలని ఆదేశించారు. ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డికి తల్లులపై ఉన్న భక్తిశ్రద్ధలతోనే చరిత్రలో నిలిచేలా శాశ్వత నిర్మాణ పనులకు శ్రీకారం చుట్టారన్నారు. 2026జనవరి 28న జరిగే సమ్మక్క-సారలమ్మల మహాజాతరకు వచ్చే భక్తులకు సంపూర్ణ దర్శనం కలిగేలాఏర్పాట్లు చేయనున్నట్లు తెలిపారు.

సీఎం పర్యటనపై సమీక్ష

అనంతరం గద్దెల పరిసరాలలోని పోలీసు కమాండ్ కంట్రోల్ రూమ్‌లో కలెక్టర్ దివాకర, ఎస్పీ శబరీశ్‌తో మంత్రి సీతక్క ప్రత్యేకంగా సమావేశమయ్యారు. సీఎం పర్యటనలో ఎలాంటి ఇబ్బం దులు కలగకుండా పటిష్ఠ ఏర్పాట్లు చేయాలన్నారు. సెక్టార్ల వారీగా నియమించిన పనులను అధికారులు బాధ్యతాయుతంగా నిర్వహించి సీఎం పర్యటనను విజయవంతం చేయలన్నారు. మంత్రి వెంట జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ చైర్మన్ రవిచందర్, వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీ చైర్‌పర్సన్ కల్యాణి, అదనపు కలెక్టర్ మహేందర్‌జీ, ఆర్డీవో వెంకటేశ్వర్లు, ఐటీడీఏ ఏపీవో వసంతరావు, దేవస్థానం కార్యనిర్వహణ అధికారి వీరస్వామి, పూజారుల సంఘం అధ్యక్షుడు జగ్గారావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రోడ్డు ప్రమాదంలో ఇద్దరికి తీవ్రగాయాలు

గాయపడిన సబీనా

స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): రోడ్డు ప్రమాదంలో ఇద్దరు వ్యక్తులకు తీవ్రగాయాలైన సంఘటన స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ మునిసిపాలిటీ పరిధిలోని శివునిపల్లిలో ఆదివారం చోటుచేసుకుంది. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. హనుమకొండ జిల్లా వేలేరు మండలం మద్దెలగూడెం గ్రామానికి చెందిన బత్తుల రమేష్ అనే వ్యక్తి స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ మండలంలోని విశ్వనాథపురం గ్రామంలో నివాసం ఉంటున్నాడు. వ్యక్తిగత పనుల కోసం బైక్‌పై ఘన్‌పూర్‌కు వచ్చి తిరిగి వెళ్తున్న క్రమంలో శివునిపల్లిలో ఘన్‌పూర్-పాలకుర్తి రోడ్డును క్రాస్ చేస్తున్న సబీనా అనే మహిళను ఢీకొట్టాడు. దీంతో ఇద్దరు రోడ్డుపై ఎగిరిపడడంతో తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. రమేష్ తలకు బలమైన గాయాలై అపస్మారక స్థితిలోకి వెళ్లగా, సబీనా తీవ్రంగా గాయపడింది. విషయం తెలుసుకున్న పోలీసులు బాధితులను 108లో వరంగల్ ఎంజీఎం ఆస్పత్రికి తరలించారు. సబీనాకు సంబంధించిన పూర్తి వివరాలు తెలియాల్సి ఉంది. ఈ మేరకు కేసు నమోదు చేసుకొని దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు సీఐ జి.వేణు తెలిపారు.

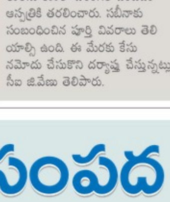
ఒకప్పుడు పాడి జిల్లాగా పేరొందిన జనగామలో ఇప్పుడు పశువుల సంఖ్య గణనీయంగా తగ్గుముఖం పడుతోంది. తెలంగాణలోనే పాల ఉత్పత్తిలో అగ్రగామిగా నిలిచి రైతులకు అదనపు ఆదాయాన్ని సముపార్జించిన పాడి ఇప్పుడు రోజుకింత తరిగిపోతోంది. ఏ ఊరుకెళ్లినా పశువులతో కళకళలాడే దొడ్లన్నీ బోసిపోయి దర్శనమిస్తున్నాయి. ఇంటికో గేదె నుంచి మొదలుకొని ఊరూరా పదుల సంఖ్యలో డెయిరీ ఫామ్‌ల నిర్వహణతో పాల ఉత్పత్తిని నిర్వహించే పరిస్థితులు కనుమరుగై పల్లెసీమల్లో సైతం పాల ప్యాకెట్ల విక్రయాల ట్రెండ్ జోరందుకుంటోంది. దీనికంతటికి ప్రధానంగా పశుపోషణ భారంగా మారిపోవడమే కారణమని రైతులు పేర్కొంటున్నారు.

తరుగుతున్న పశుసంపద

- జిల్లాలో గణనీయంగా పడిపోతున్న జీవాల సంఖ్య
- ఐదేళ్లలో 30వేలు తగ్గిన వైనం
- గ్రామాలను తాకిన పాల ప్యాకెట్ల ట్రెండ్
- పశుపోషణను భారంగా భావిస్తున్న పాడి రైతులు

నవాబుపేట సంతలోకి అమ్మకానికి వచ్చిన పశుసంపద

గేదెలను కొనుగోలు చేసి వాహనాల్లోకి ఎక్కిస్తున్న వ్యాపారులు

లింగాలఘణపురం, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): రెండు దశాబ్దాల కిందటి దాకా ఇంటికి రెండు లేదా మూడు గేదెలు, అవసరమైతే అదే ఇంట్లో రెండు ఆవులను పోషిస్తూ పాడిని అదనపు ఆదాయంగా పొందిన రైతు కుటుంబాలు ఊరూరా ఉండేవి. ప్రస్తుతం అలాంటి పరిస్థితులు పూర్తిగా కనుమరుగై పశుపోషణకు రైతులు స్వస్తి పలుకుతున్నారు. చుట్టపు చూపు కోసం ఏ ఊరుకెళ్లినా ఉదయాన్నే వందలాది పశువులు బారులుగా తీరి మేతకోసం రోడ్లను బ్లాకింగ్ చేసే పరిస్థితి నుంచి చూద్దామంటే ఎక్కడో ఒకచోట మ్యూజియంలో భద్రపరిచిన ప్రాచీన వస్తువుల్లా ఒక్కటి.. రెండు మాత్రమే దర్శనమిస్తున్నాయి. గడిచిన ఏడేళ్లుగా పశుసంపదను పరిశీలిస్తే పశువులన్నీ సంతలో తెగనమ్ముతూ రైతులు పశుపోషణకు దూరమవుతున్నారు. ఉత్తర తెలంగాణలోనే అతిపెద్ద పశువుల సంతగా పేరుగాంచిన నవాబుపేటకు ప్రతీ శుక్రవారం వందలాది పశువులు వాహనాల ద్వారా తీసుకొచ్చి వ్యాపారులకు అమ్మేస్తున్న రైతులు పశువులతో బంధాన్ని (మిగతా 8వ పేజీలో)

పండగపూట పాఠాలు

● నలంద పాఠశాలలో తరగతులు ● ఎంఈవోకు తీవ్ర ఆగ్రహం

నలంద పాఠశాలలో తరగతులు నిర్వహిస్తున్న సిబ్బంది

తొర్రూరు, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): తొర్రూరులోని నలంద పాఠశాల పేరుతో నిర్వహిస్తున్న శ్రీచైతన్య పాఠశాలలో ఆదివారం అమావాస్య బతుకమ్మ పండుగ సందర్భంగా విద్యార్థులకు ప్రత్యేక తరగతుల పేరుతో పండగ పూట పాఠాలు నిర్వహించడంతో విద్యార్థి సంఘాలు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. హ్యూమన్ రైట్స్ వ్యవస్థాపకులు మంగళపల్లి హుస్సేన్ మాట్లాడుతూ పండగ పూట విద్యార్థులకు తరగతులు ఏమిటని తీవ్రంగా ప్రశ్నించారు. ప్రభుత్వం పండగ పేరుతో సెలవులు ఇస్తే పాఠశాల యాజమాన్యం ర్యాంకుల పేరుతో విద్యార్థులను తీవ్ర ఒత్తిడికి గురి చేస్తున్నారని తల్లిదండ్రులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. పాఠశాలకు వచ్చిన హ్యూమన్ రైట్స్ కమిటీ సభ్యులు విద్యార్థులను తరగతి గది నుండి ఇంటికి పంపించారు. సంబంధిత ఎంఈవోను వివరణ కోరగా పాఠశాల యాజమాన్యానికి నోటీసులు జారీ చేస్తామన్నారు.

ఆత్మగౌరవ సభను జయప్రదం చేయండి

చిన్నగూడూరులో కరపత్రాలు ఆవిష్కరిస్తున్న లంబాడీ జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీ సభ్యులు

చిన్నగూడూరు, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి) : మహబూబాబాద్ జిల్లా కేంద్రంలో ఈ నెల 28న జరిగే లంబాడీల ఆత్మగౌరవ సభను జయప్రదం చేయాలని మండల సేవాలాల్ సేన అధ్యక్షుడు బాదావత్ సురేష్ పిలుపునిచ్చారు. ఆదివారం మండలంలోని పలు గ్రామాల్లో ప్రచారం చేసి లంబాడీ జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీ సభ్యులతో కలిసి ఆత్మగౌరవ సభ కరపత్రాలు ఆవిష్కరించారు. 28 జరిగే సభకు పెద్దఎత్తున తరలిరావాలని తెలిపారు. కరే ధారాసింగ్, సర్యా, యాకీ, హుస్సేన్, చిరంజీవి, మంగీలాల్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఘనంగా బతుకమ్మ వేడుకలు

తొర్రూరు, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): తెలంగాణ సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు ప్రతీక అయిన ఎంగిలిపూల అమావాస్య బతుకమ్మ వేడుకలు ఆదివారం తొర్రూరు పట్టణంలోని పెద్ద చెరువు వద్ద ఘనంగా నిర్వహించారు. ఈసందర్భంగా తొర్రూరు మాజీ సర్పంచ్ పెదగాని కళావతి సోమయ్య మాట్లాడుతూ తొమ్మిది రోజుల పాటు ఆడబిడ్డలు అత్యంత వైభవంగా బతుకమ్మ వేడుకలు నిర్వహించుకుంటారని, ఆడబిడ్డలందరికి బతుకమ్మ శుభాకాంక్షలు తెలిపారు.

బతుకమ్మలతో చెరువు వద్దకు వెళ్తున్న మహిళలు

శిథిలావస్థలో ఆకేరువాగు రాతి ఆనకట్ట

● పట్టించుకోని అధికారులు ● అధ్వాన్న స్థితిలో ఆనకట్ట దారి ● మరమ్మతులు చేయాలని రైతుల డిమాండ్

ఆకేరు వాగు రాతి ఆనకట్ట ఇదే

ఆనకట్ట పై భాగం

శిథిలావస్థకు చేరిన ఆనకట్ట తూములు

నెల్లికుదురు సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): రైతుల పాలిట కల్పతరువుగా పేరొందిన ఆకేరు ఆనకట్టు అక్కరకు రాకుండా పోతోంది. వందలాది ఎకరాలకు సాగునీరందించే ఆనకట్ట ఆయువు పట్టు లేకుండా పోతోంది. భూగర్భ జలాలను పెంపొందించడానికి, గుర్తూరు, ఎర్రబెల్లిగూడెం గ్రామాలకు రహదారిగా బహుళ ప్రయోజనకరంగా ఉండేందుకు సుమారు 200 ఏళ్ల క్రితం ఆకేరు వాగు వద్ద మొదటి ఆనకట్టను నిర్మించారు. అది నేడు శిథిలావస్థకు చేరి బీటలు వారుతోంది. డంగు సున్నం, రాతిబండలతో నిర్మించిన పురాతనమైన ఆనకట్ట ఆహుతులను ఆకట్టుకునేట్టుగా ఉంటుంది. పూర్వం రైతులకు సాగునీరు అందక అల్లాడుతుండేవారు అది గమనించి ఎలాగైన ఆకేరువాగుకు అడ్డంగా ఆనకట్టను నిర్మిస్తే వాగు ప్రవహిస్తే నాలుగు గ్రామా ల రైతులకు నీరు అందించాలనే లక్ష్యంతో నెల్లికుదురు మండలం రామన్న గూడెంకు చెందిన పూర్వీకులు కొంతమంది ఆనకట్ట నిర్మాణానికి శ్రీకారం చుట్టారు. రాతి ఆనకట్టను నిర్మించి ఆనకట్ట కాలువ ద్వారా మండలంలోని ఎర్రబెల్లిగూడెం 70 ఎకరాలకు, రామంజాపురం 50 ఎకరాలకు, కాచికల్ 321 ఎక రాలకు, రామన్నగూడెం 109 ఎకరాలకు నీరు అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో నిర్మించారు, ఆనకట్టనుంచి నెల్లికుదురు చెరువు వరకు ఐదు కిలోమీటర్ల పొడవు కాలువ నిర్మించారు. వర్షాకాలంలో కాలువ ద్వారా నాలుగు గ్రామాల రైతులకు సాగునీరు అందుతోంది. మిగిలిన నీరు నెల్లికుదురు చెరువుతో పాటు పులికంట చెరువులు నిండి 817 ఎక రాలకు నీరు అందుతుంది ఇంతటి ప్రాముఖ్యత ఉన్న ఆనకట్టను మిషన్ కాకతీయ పనుల్లో విస్మరించారని ఆయా గ్రామాల రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఏడేళ్ల క్రితం కట్టు కాలువకు సిమెంట్ లైనింగ్ పనులు చేపట్టి మూడు కిలో మీటర్ల దూరం వేశారు. మరోరెండు కిలో మీటర్ల దూరం మరమ్మతులు చేయకపోవడంతో రామన్నగూడెం, కాచికల్ గ్రామాల మధ్య తరచూ కాలువకట్టకు గండిపడి నీరు వృథా అవుతుంది.. కాంట్రాక్టర్లు తాత్కాలిక మరమ్మతు గండ్లు పూడ్చి నీరు అందిస్తున్నారు. ఆనకట్టకు అక్కడక్కడ బీటలు ఏర్పడడంతో నీరు కాలవలోకి వెళ్లకుండా ఆకేరు వాగు కింది వృథాగా వెళ్లి పోతుంది. ఆనకట్ట ముందు భాగం పూడికతో నిండి నీరు ఎక్కువగా నిల్వ ఉండకపోవడంతో వేసవిలో భూగర్భజలాలు తగ్గి బావులలో నీరు ఉండడం లేదని రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఆనకట్టనుంచి నెల్లికుదురు చెరువులోకి నీరు వచ్చే కాలువకు గతంలో రూ. 70 లక్షలతో పనులకు శంకుస్థాపన చేసి ప్రారంభించి వదిలేశారు . మళ్లీ పను లు పునఃప్రారంభించి పనులు వేగవంతం చేసి చెరువులోకి నీరు వచ్చేవిధంగా కృషిచేయాలని రామన్న గూడెం రైతులు కోరుతున్నారు.

మరమ్మతుకు నోచుకోని తూములు

ఆనకట్ట వద్ద నిర్మించిన మూడు తూములతో పాటు కాలువకు అక్కడక్కడ నిర్మించిన తూములు శిథిలావస్థకు చేరుకున్నాయి. నీటి ఉధృతికి తెగిపోయే అవకాశం ఉంది. ఆనకట్టనుంచి కాలవ వెళ్లే తూముల వద్ద చెట్లు మొలిచి నీరు కాలవలోకి రాకుండా అడ్డుపడుతున్నాయి. నీరు వృథాగా వెళ్లి పోవడంతో చెరువులు త్వరగా నిండడంలేదని తూములు మరమ్మతు చేయాలని ఆయా గ్రామాల రైతులు కోరుతున్నారు.

గుంతలమయమైన ఆనకట్ట దారి

ఎర్రబెల్లిగూడెం నుంచి ఆనకట్ట మీదుగా గుర్తూరుకు వెళ్లే దారి బురదమయమైంది దీంతో ఆనకట్ట వద్దకు వెళ్లడానికి రాకపోకలకు ఇబ్బందిగా మారింది. కట్టుకాలువ కట్టను వెడల్పుచేసి, దారి మరమ్మత్తులు చేసి ఆనకట్టను వెడల్పు చేసి రామన్నగూడెం కచికల్ , గుర్తూరు , సోమారం, అన్నారం గ్రామాలకు రవాణ సౌకర్యం కల్పించాలని గ్రామస్థులు కోరుతున్నారు.

ఆనకట్టను వెడల్పు చేయాలి
- పల్లె యాకయ్య, రైతు ఎర్రబెల్లిగూడెం

ప్రభుత్వం నిధులు విడుదలచేసి ఆనకట్టను వెడల్పు చేసి పూడిక తీయించాయి. రైతులకు నీరు అందించాలి. ఆనకట్ట వద్ద కట్టను వెడల్పు చేయాలి. తూములను మరమ్మతు చేసి లీకేజీలను అరికట్టాలి.

బతుకమ్మ వేడుకలకు ఏర్పాట్లు ఎక్కడ..?

● ఇబ్బందులు పడిన మహిళలు ● 11 లక్షల 50వేల నిధులు కేటాయింపు ● అలసత్వం వహించిన వైనం

చెరువు వద్ద శానిటేషన్ పనులు చేస్తున్న మునిసిపల్ సిబ్బంది

తొర్రూరు, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): తెలంగాణ ప్రభుత్వం అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా నిర్వహిస్తున్న బతుక మ్మ పండుగ వేడుకలకు తొర్రూరు మునిసిపాలిటీ పరిధిలోని పెద్ద చెరువు వద్ద ఎలాంటి సౌకర్యాలు లేకపోవడంతో ఆదివా రం నిర్వహించిన ఎంగిలి పూల బతుకమ్మకు వచ్చిన మహిళలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడ్డారు. బతుకమ్మ పండుగ ఏర్పాట్లకు గత పది రోజుల క్రితమే ప్రభుత్వం ప్రత్యేక నిధులు కేటాయించి టెండర్ పిలిచి పనులు చేయాలని ఆదేశించినా అధికారులు ఏర్పాట్లు చేయడంలో తీవ్ర అలసత్వం వహించారు. డివిజన్ కేంద్రమైన తొర్రూరులో సుమారు 10వేల మంది మహిళలు చెరువు వద్దకు హాజరైన మహిళలకు బురద గుంటలు, దారి సరిగా లేకపోవడంతో తీవ్ర ఇబ్బందులు పడ్డారు. మహిళలు చెరువు వద్దకు వచ్చిన తర్వాత మునిసిపల్ సిబ్బందితో పనులు చేయించారు. బతు కమ్మ ఆట ఆడిన అనంతరం రాకపోకలకు సైతం మహిళలు ఇబ్బంది లు పడ్డారు. మునిసిపాలిటీ అధికారుల నిర్లక్ష్యం కొట్టొచ్చినట్టు కనపడుతోంది. దీంతో ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు వృధాగా పోయాయని సంబంధిత ఉన్నతాధికారులు సద్దుల బతుకమ్మ లోపు పనులు పూర్తి చేయాలని పట్టణ ప్రజలు కోరుతున్నారు.

కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ వర్ధంతి

బాపూజీ విగ్రహం వద్ద నివాళి అర్పిస్తున్న నాయకులు

తొర్రూరు, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ 13వ వర్ధంతిని ఆదివారం తొర్రూరు డివిజన్ కేంద్రంలో పద్మశాలి సం ఘం ఆధ్వర్యంలో ఘనంగా నిర్వహించారు. బాపూజీ విగ్రహానికి నివాళి అర్పించారు. ఈసందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర ఏర్పాటులో కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ కీలకమైన వ్యక్తి అని కొనియాడారు. కార్యక్రమంలో పద్మశాలి సంఘం నాయకులు కోట వెంకటేశ్వర్లు, బుదరాపు శ్రీనివాస్, ఈశ్వర్, గడ్డం రాజు, యాకన్న, శంకర్, కస్తూరి పులేందర్, రవీంద్ర కుమార్, వెంకట్, పరమేష్ పాల్గొన్నారు.

పండుగ పూట విషాదం

● జంపన్నవాగులో మునిగి యువకుడి మృతి

యువకుడి మృతదేహం

ఏటూరునాగారం, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): ములుగు జిల్లాలో పండుగ పూట విషాద సంఘటన జరిగింది. ఏటూరునాగారం మండలం జంపన్న వాగులో మునిగి ఓ యువకుడు మృతి చెందాడు. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం... మంగపేట మండలం బోర్‌నర్సాపురానికి చెందిన కోడి వెంకటేశ్వర్లు(25) నాలుగు రోజుల క్రితం ఏటూరునాగారంలోని తన అత్తగారింటికి వచ్చి స్థానిక ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు. ఈ క్రమంలో మూడు రోజుల క్రితం ఎవరికీ చెప్పకుండా ఆస్పత్రి నుంచి బయటకు వచ్చి జంపన్నవాగులో స్నానం చేయడానికి వెళ్లి గల్లంతయ్యాడు. పోలీసులు గాలింపు చర్యలు చేపట్టగా, ఆదివారం సాయంత్రం అతడి మృతదేహం లభ్యమైంది. ఎస్సై ఎన్. రాజ్‌కుమార్ కేసు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

ఓసీలు హక్కులను కాపాడుకోవాలి

● రాష్ట్ర కన్వీనర్ జైపాల్‌రెడ్డి

అభివాదం చేస్తున్న ఓసీ సంఘాల నాయకులు

ములుగు కలెక్టరేట్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): ఓసీలందరూ ఐక్యంగా ఉండి ఉద్యమాల ద్వారా హక్కులను కాపాడుకోవాలని ఓసీ సంఘాల రాష్ట్ర కన్వీనర్ గోపు జైపాల్‌రెడ్డి పిలుపునిచ్చారు. ములుగు జిల్లా కేంద్రంలో రెడ్డిసంఘం జిల్లా అధికార ప్రతినిధి తుమ్మ పిచ్చిరెడ్డి అధ్యక్షతన ఆదివారం జరిగిన సమావేశంలో జైపాల్‌రెడ్డి మాట్లాడారు. పోరాటాల ఫలితంగా సాధించుకున్న పది శాతం ఈడబ్ల్యూఎస్ రిజర్వేషన్లపై జరుగుతున్న కుట్రలను తిప్పికొట్టాలని అన్నారు. ఈడబ్ల్యూఎస్ కమిషన్ ఏర్పాటు తదితర సమస్యలపై అక్టోబరులో వరంగల్‌లో నిర్వహించే సమావేశానికి పెద్ద సంఖ్యలో తరలిరావాలన్నారు. ఈసమావేశంలో రెడ్డి, వెలమ, కమ్మ, వైశ్య, బ్రాహ్మణ, ఆర్యవైశ్య సంఘం నాయకులు కొమురవెల్లి రమేష్, కామిడి సతీష్‌రెడ్డి, చింతలపూడి భాస్కర్ రెడ్డి, వేల్పూరి సత్యనారాయణరావు, మాదారపు వెంగళరావు, గంగిశెట్టి శ్రీనివాస్, దొంతిరెడ్డి వాసుదేవరెడ్డి, శిరుప సతీష్‌కుమార్, కొమురవెల్లి సతీష్‌కుమార్, దొంతిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి, గంగిశెట్టి రాజ్‌కుమార్, శ్రీనివాస్, ప్రమోద్‌రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఆస్ట్రేలియాలో బతుకమ్మ సంబరాలు

పెర్త్ నగరంలో ఎంగిలి పూల బతుకమ్మ ఆడుతున్న తెలుగువారు

కాటారం, సెప్టెంబరు 21(ఆంధ్రజ్యోతి): తెలంగాణ సంస్కృతీ సంప్రదాయాలకు ప్రతీకగా నిలిచే బతుకమ్మ సంబరాలు ఖండాంతరాలు దాటిన వేడుకగా సాగుతున్నాయి. ఆస్ట్రేలియా దేశంలోని పెర్త్ నగరంలో ఉమ్మడి కరీంనగర్ జిల్లా వాసులు, కాటారం డివిజన్‌కు చెందిన పలువురు మహిళలు, పిల్లలు ఎంగిలి పూల బతుకమ్మ వేడుకలను ఘనంగా జరుపుకున్నారు. ఎక్కడ పని చేస్తున్నా సంప్రదాయాలను మర్చిపోకుండా భవిష్యత్ తరాలకు అందించడానికి కృషి చేస్తున్నామని పలువురు అక్కడి తెలంగాణ మహిళలు ఆదివారం 'ఆంధ్రజ్యోతి'కి తెలిపారు.

రాష్ట్ర స్థాయి క్రీడాకారులుగా ఎదగాలి

● దివంగత జడ్పీ చైర్మన్ సంపత్‌రెడ్డి కుమార్తె సంజనారెడ్డి

రాజవరంలో క్రికెట్ పోటీలను ప్రారంభిస్తున్న సంజనారెడ్డి

చిలుపూర్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): గ్రామీణ యువత రాష్ట్ర స్థాయి క్రికెట్ క్రీడాకారులుగా ఎదగాలని దివంగత జడ్పీ చైర్మన్ సంపత్‌రెడ్డి కుమార్తె పాగాల సంజనారెడ్డి అన్నారు. ఆదివారం మండలంలోని రాజవరంలో ఆమె తండ్రి సంపత్‌రెడ్డి స్మారకార్థం నిర్వహిస్తున్న రాజవరం ప్రీమియర్ లీగ్(ఆర్‌పీఎల్) 12వ సీజన్ క్రికెట్ క్రీడా పోటీలను అంబేడ్కర్ సంఘాల ఐక్యవేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ఇల్లందుల సుదర్శన్, బత్తుల రాజన్‌బాబుతో కలిసి ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా సంజనారెడ్డి మాట్లాడుతూ.. తన తండ్రి స్మారకార్థం క్రికెట్ పోటీలను నిర్వహించడం సంతోషంగా ఉందన్నారు. క్రీడలతో పాటు చదువుపై యువత ప్రత్యేక దృష్టి సారించాలని పేర్కొన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో నాయకులు పాగాల వెంకట్‌రెడ్డి, మోటం రాజు, నారబోయిన కనక రాజు, రంగు రవి, ఎడ్ల రాజేశ్, శంకర్, నిర్వాహకులు ఎమ్డీ.అసదుద్దీన్, ఎడ్ల అబ్రహం, ఇల్లందుల వెంకటస్వామి, ఇరుగు రాజు, విష్ణు, అశోక్, ఎడ్ల రాహుల్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రమాద సూచిక ఫ్లెక్సీల ఏర్పాటు

ప్రమాద సూచిక ఫ్లెక్సీని ఏర్పాటు చేస్తున్న బీజేపీ నాయకులు

జఫర్‌గడ్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): మండలంలోని తిమ్మంపేట గ్రామ శివారులో దెబ్బతిన్న రహదారుల పక్కన బీజేపీ ఆధ్వర్యంలో ఆదివారం ప్రమాద సూచిక ఫ్లెక్సీలను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆ పార్టీ మండల అధ్యక్షుడు కోరుకొప్పుల నాగేశ్‌గౌడ్ మాట్లాడుతూ జఫర్‌గడ్ - తిమ్మంపేట - స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ ప్రధాన బీటీ రహదారి పలుచోట్ల దెబ్బతిని లోతైన గుంతలు పడడంతో ప్రమాదాలు చోటు చేసుకుంటున్నాయన్నారు. అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులెవరూ పట్టించుకోవడం లేదన్నారు. ప్రమాదాలు జరగకుండా దెబ్బతిన్న రహదారి పక్కన ప్రమాద సూచిక ఫ్లెక్సీలను ఏర్పాటు చేస్తున్నామని తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో బీజేపీ మండల నాయకులు ముస్కు స్వప్న, మండల ప్రవీణ్‌కుమార్, నర్సింగోజు స్వామి పాల్గొన్నారు.

గారెపల్లి వాసికి యాక్టివిస్ట్ అవార్డు

అవార్డును స్వీకరిస్తున్న సతీష్

కాటారం, సెప్టెంబరు 21(ఆంధ్రజ్యోతి): డాక్టర్ దాసరి నారాయణరావు స్మారక ప్రతిభ కళా సేవా బెస్ట్ సోషల్ యాక్టివిస్ట్-2025 అవార్డు భూపాలపల్లి జిల్లా కాటారం మండలం గారెపల్లికి చెందిన కొట్టె సతీష్ అందుకున్నారు. ఆదివారం హైదరాబాద్‌లో ఫ్రెండ్‌షిప్ మినిస్ట్రీస్ తెలంగాణ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన కార్యక్రమంలో తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సలహాదారుడు దరువు అంజన్న, మా అసోసియేషన్ ఈసీ మెంబర్ మాణిక్‌రావు చేతులమీదుగా సతీష్ అవార్డు అందుకున్నారు. స్వయం కృషి స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థ వ్యవస్థాపకుడైన సతీష్ కరోనా సమయంలో అందించిన సేవలు, పేద విద్యార్థులకు అందిస్తున్న సహాయ సహకారాలను చూసి అవార్డు అందజేస్తున్నట్లు నిర్వాహకులు వెల్లడించారు.

కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీకి నివాళి

బాపూజీ చిత్రపటం వద్ద నివాళి అర్పిస్తున్న పద్మశాలి నాయకులు

పాలకుర్తి, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): తెలంగాణ ఉద్యమకారుడు ఆచార్య కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ 13వ వర్ధంతిని పురస్కరించుకొని పాలకుర్తిలోని రాజీవ్ చౌరస్తాలో ఆదివారం పద్మశాలి సంఘం పట్టణ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ఆయన చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు. ఈ సందర్భంగా లక్ష్మణ్ బాపూజీ విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపన కమిటీ అధ్యక్షుడు మేడారపు సుధాకర్ మాట్లాడుతూ ఆయన జీవితమే తెలంగాణ ఏర్పాటు కోసం అంకితమైందని అన్నారు. 1969లో రాష్ట్రం ఏర్పాటు చేయాలని ఉద్యమాన్ని ఉధృతం చేసేందుకు మంత్రి పదవికి రాజీనామా చేశారని గుర్తు చేశారు. కార్యక్రమంలో కటబత్తిని రమేష్, చిదిరాల మార్కండయ్య, పెనుగొండ వెంకటేశ్వర్లు, రమేష్, సోమేశ్వర్, నాగయ్య, పుండరీకుడు, కాటబత్తిని సోమేశ్వర్, చిలకమారి శ్రీధర్, ఎనగందుల శ్రీనివాస్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వాహనం ఢీకొని ఒకరి మృతి

కుమారస్వామి (ఫైల్)

స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): మండల కేంద్రంలోని బస్టాండ్ ఎదురుగా గుర్తు తెలియని వాహనం ఢీకొని మోటం కుమారస్వామి(50) అనే వ్యక్తి మృతి చెందాడు. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం... స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ బుడగజంగాల కాలనీకి చెందిన కుమారస్వామి శనివారం రాత్రి స్థానిక బస్టాండ్ వద్ద జాతీయ రహదారిని క్రాస్ చేస్తుండగా జనగామ నుంచి హనుమకొండ వైపు వెళ్తున్న గుర్తు తెలియని వాహనం ఢీకొట్టడంతో తలకు బలమైన గాయాలై అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. పోలీసులు మృతదేహాన్ని జనగామ ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించారు. కుమారస్వామి భార్య అమ్మాజీ ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసుకొని దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు సీఐ వేణు తెలిపారు.

మహబూబాబాద్ జిల్లా కాంపెల్లి గ్రామంలో బతుకమ్మలతో వస్తున్న మహిళలు

తొర్రూరులో పెద్ద బతుకమ్మతో సీడబ్ల్యూసీ చైర్‌పర్సన్ నాగవాణి, బీరప్ప మైత్రి మహిళా సొసైటీ సభ్యులు

జనగామ జిల్లా కేంద్రంలోని 17వ వార్డులో బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

ఉల్లాసంగా.. ఉత్సాహంగా..

» ఎంగిలిపూలతో బతుకమ్మ సంబరాలు షురూ » ఆడిపాడిన మహిళలు

తెలంగాణలో పూలను పూజించే గొప్ప పండుగ బతుకమ్మ. పూలను ఒక పాత్రలో పేర్చి తీసుకెళ్లి సమీపంలో గుడి, చెరువు, వాగుల వద్ద ఆడిపాడతారు. పెత్తర (పెద్దల) అమావాస్య రోజు పెద్దలకు బియ్యం ఇస్తారు. అనంతరం బతుకమ్మను పేర్చే విధానాన్ని ఎంగిలిపూల బతుకమ్మ అంటారు. ఆదివారం మొదటిరోజు ఎంగిలిపూల బతుకమ్మను ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలోని ప్రజలు భక్తిశ్రద్ధలతో జరుపుకున్నారు.

జనగామ జిల్లా జఫర్‌గడ్ మండల కేంద్రంలోని రామాలయం వద్ద బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

భూపాలపల్లి జిల్లా మహదేవపూర్‌లో ..

వేయి స్తంభాల దేవాలయం వద్దకు బతుకమ్మతో వస్తున్న మహిళలు

ములుగు జిల్లా కేంద్రంలోని శివాలయం వద్ద..

వేయి స్తంభాల ఆలయం వద్ద గగన వీక్షణంలో ఇలా..

హనుమకొండలోని వేయిస్తంభాల గుడి ప్రాంగణంలో..

వరంగల్‌లో బతుకమ్మలతో వస్తున్న చిన్నారులు, మహిళలు

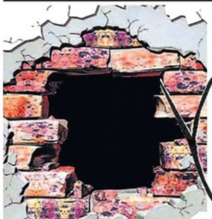

గీసుగొండలో బతుకమ్మను పేరుస్తున్న ఓ కుటుంబం

వరంగల్ కాశీ విశ్వేశ్వరాలయంలో బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

పండగవేళ పరేషాన్.!

- » తాళాలు వేసిన ఇళ్లనే టార్గెట్ చేస్తున్న దొంగలు
- » సొంతూళ్లకు వెళ్తున్న వారికి చోరీ గుబులు
- » ఆగమాగంగా బయలుదేరితే ఇల్లు గుల్లే..
- » సొమ్ము రికవరీ అయిన దాఖలాలు తక్కువ

వరంగల్ క్రైం, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): పండగలప్పుడు తాళాలు వేసిన ఇళ్లను దొంగలు టార్గెట్ చేస్తున్నారు. ఇళ్లను లూటీ చేయడం ప్రతి పండగ సమయంలో జరుగుతున్నాయి. గ్రామాల నుంచి బతుకుదెరువు కోసం నగరాలకు వచ్చి నివాసం ఉంటున్న కుటుంబాలు పండగల సమయాల్లో సొంతూళ్లకు వెళ్తుంటారు. ఇళ్లకు తాళాలు వేసి కుటుంబమంతా సొంతూళ్లకు పయనమవుతారు. తాళాలు వేసిన ఇళ్లను టార్గెట్ చేసిన దొంగలు ఇళ్లను లూటీ చేస్తున్నారు. పండగ అనంతరం యథావిధిగా నగరాలకు వచ్చేసరికి ఇళ్లంతా ఊడ్చేసి ఉండడంతో లబోదిబోమంటూ పోలీసులను ఆశ్రయిస్తున్నారు. కొన్ని సందర్భాల్లో ఇళ్లలో మనుషులున్నా దుండగులు ఆయుధాలతో బెదిరించి దోపిడీ చేసిన ఘటనలూ ఉన్నాయి.

రెచ్చిపోతున్న దొంగలు

రాత్రివేళ పోలీసులు అర్ధరాత్రి 2లోపు పెట్రోలింగ్ విధులు ముగించుకుని పోలీస్‌స్టేషన్లకు చేరడం.. లేదంటే ఏదో ఒక ప్రాంతంలో విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న సమయంలో అదే అదనుగా తీసుకొని దొంగలు ఇళ్లల్లో దొంగతనాలకు పాల్పడుతున్నారు. దొంగలు అర్ధరాత్రి 2 నుంచి తెల్లవారుజామున 4లోపు తమ పని కానిస్తున్నారు. నగర ప్రాంతాల్లో రాత్రి 1గంట వరకు జనాలు నిత్యం రోడ్లపై సంచరిస్తుంటారు. ఆ సమయంలో కాకుండా అర్ధరాత్రి 2 తర్వాత దొంగతనాలు చేస్తున్నారు. ఆ సమయంలో పోలీసులు దృష్టి సారిస్తే దొంగలకు చెక్ పెట్టొచ్చని పలువురు అభిప్రాయపడుతున్నారు. నగరంలో జరిగిన చోరీలు అర్ధరాత్రి 2 నుంచి 4 గంటలలోపు జరిగినవే ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

ఇటీవల జరిగిన చోరీ ఘటనలు

- జూలై 26న హనుమకొండ రెడ్డికాలనీ, కృష్ణ కాలనీలో తాళాలు వేసి ఉన్న నాలుగు ఇళ్లల్లో గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు చొరబడి బంగారు ఆభరణాలతో పాటు నగదును దోచుకెళ్లారు.

- ఈ నెల 14న స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్‌లోని ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాలలో వంటగది తాళాలను పగులగొట్టి వంట పాత్రలు ఎత్తుకెళ్లారు.

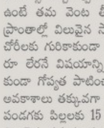
- ఈ నెల 15న నల్లబెల్లి పీఎస్ పరిధిలోని రుద్రగూడెంలో అడిదెల దేవమ్మ వ్యక్తిగత పనుల కోసం ఇంటికి తాళం వేసి ఊరికి వెళ్లింది. దొంగలు తాళం పగలగొట్టి 3 తులాల బంగారాన్ని ఎత్తుకెళ్లారు. అదే గ్రామానికి చెందిన మహిపాల్‌రెడ్డి ఇంటికి తాళం వేసి వేరే దగ్గర ఉంటుండడంతో గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు చోరీకి యత్నించారు.

- తాజాగా గత శనివారం రాత్రి వరంగల్ జిల్లా మామునూరు పోలీస్ సబ్ డివిజన్ పరిధిలోని సంగెం, గీసుగొండ పీఎస్‌ల పరిధిలో గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు పలుచోట్ల దాడులు చేసి బంగారు ఆభరణాలు ఎత్తుకెళ్లారు. గీసుగొండ పీఎస్ పరిధిలోని సింగ్యాతండాలో చోరీకి ప్రయత్నించగా స్వామి అనే వ్యక్తి ప్రతిఘటించడంతో దుండగులు బండరాయితో కొట్టి గాయపరిచారు. అదే తండాకు చెందిన వృద్ధురాలు భద్రమ్మను గాయపరిచి 2 తులాల బంగారు చెయిన్, రూ.30 వేల నగదు చోరీ చేసినట్లు స్థానికులు తెలిపారు. విశ్వనాథపురంలోని వాంకుడోత్ రవీందర్ ఇంట్లో అర తులం బంగారు, 15 తులాల వెండి, భూక్య భిక్షపతి ఇంట్లో 20 తులాల వెండి, రూ.8వేల నగదు, అకినెపల్లి ప్రదీప్ ఇంట్లో తులంన్నర బంగారు బ్రాస్‌లెట్, రూ.8 వేల నగదును చోరీ చేసినట్లుగా స్థానికులు వెల్లడించారు. సంగెం పీఎస్ పరిధిలోని రేక్యానాయక్ తండాలోని రాజ్ కుమార్ ఇంట్లో రూ.2 లక్షల నగదు, 3తులాల బంగారం, 32 తులాల వెండిని ఎత్తుకెళ్లారు.

అప్రమత్తతే ఆయుధం

ఇల్లును వదిలి రెండు మూడు రోజులు ప్రయాణం చేయాల్సి వచ్చినప్పుడు ఇంట్లో విలువైన వస్తువులు ఉంటే తమ వెంట తీసుకెళ్లాలి. లేక రక్షణ ఉన్న ప్రాంతాల్లో విలువైన సామాన్లను భద్రపరుచుకుంటే చోరీలకు గురికాకుండా కాపాడుకోవచ్చు. ఇంట్లో ఎవరూ లేరనే విషయాన్ని బయటి వ్యక్తులకు తెలియకుండా గోప్యత పాటించాలి. దీంతో చోరీ జరగడానికి అవకాశాలు తక్కువగా ఉంటాయి. బతుకమ్మ, దసరా పండగకు పిల్లలకు 15 రోజుల సెలవులు రావడంతో విలువైన వస్తువులను అజాగ్రత్తగా వదిలివేయకుండా రక్షణ ఉన్న ప్రదేశాల్లో భద్రపరుచుకుంటే దొంగల బెడద నుంచి తప్పించుకోవచ్చు.

పోలీసుల సూచనలు పాటించాలి
- వరంగల్ పోలీస్ కమిషనర్ సన్‌ప్రీత్ సింగ్

- గ్రామాలకు వెళ్లే ప్రజలు పోలీసుల సూచనలను పాటించాలి. ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలి. ప్రజల ఆస్తులను కాపాడేందుకు చర్యలు తీసకుంటున్నాం. ఊళ్లకు వెళ్లేవారు ఈ కింది నిబంధనలు పాటించాలి.
- సెంట్రల్ లాక్ సిస్టమ్‌తో అలారం మోషన్ సెన్సార్‌ను ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.
- ఊరికి వెళ్లే ముందు సమీపంలోని పోలీస్‌స్టేషన్‌లో లేదా గ్రామ పోలీస్ అధికారికి సమాచారం ఇవ్వాలి.
- ఇంట్లో విలువైన వస్తువులను బ్యాంక్ లాకర్లలో భద్రపరుచుకోవాలి. లేదంటే వెంట తీసుకెళ్లాలి.
- ద్విచక్ర వాహనాలను చైన్స్‌తో లాక్ చేయాలి. నమ్మకమైన వ్యక్తులనే సర్వెంట్ లేదా సెక్యూరిటీ గార్డ్‌గా నియమించుకోవాలి.
- ట్రావెల్ ప్రాంతాల లోకేషన్స్‌ను ఎప్పటికప్పుడు సోషల్ మీడియాలో అప్‌డేట్ చేయొద్దు.
- సీసీ కెమెరాలను ఏర్పాటు చేసుకుని మొబైల్‌లో ఎప్పటికప్పుడు లైవ్‌లో ఇంటి పరిసరాలను గమనించాలి. తాళం వేసిన తర్వాత కనపడకుండా కర్టెన్ వేయాలి. ఇంట్లో ఏదో ఒక గదిలో లైట్ వేసి ఉంచాలి.
- ఇంట్లో లేనప్పుడు ఎవరినైనా ఒకరిని ఇంటి ముందు వాకిలి ఊడ్చాలని, ఇంటి ముందు న్యూస్ పేపర్స్, పాల ప్యాకెట్లు జమ కాకుండా చూసుకోవాలి. అనుమానాస్పద వ్యక్తులు కనిపించినప్పుడు డయల్ 100కు ఫోన్ చేయాలి.

మహిళలు శక్తి సంపన్నులుగా ఎదగాలి

- » అమ్మవారి ఆశీస్సులు ప్రజలందరికీ ఉండాలి
- » డిప్యూటీ సీఎం మల్లు భట్టి విక్రమార్క

- » నగరంలో కనులపండువగా బతుకమ్మ వేడుకలు
- » అధికార గణంతో కళకళలాడిన వేయిస్తంభాల ఆలయం
- » బతుకమ్మను ఎత్తుకున్న మంత్రులు

వేడుకల్లో మాట్లాడుతున్న డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క, చిత్రంలో మంత్రులు

హనుమకొండ కల్చరల్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): రాష్ట్రంలోని మహిళలంతా శక్తి సంపన్నులుగా ఎదగాలన్నదే తమ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ అభిమతమని, దీనికి ఈ నవరాత్రి ఉత్సవాల అమ్మవారి ఆశీస్సులు ఉండాలని కోరుకుంటున్నట్లు ఉప ముఖ్యమంత్రి డిప్యూటీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క ఆకాక్షించారు. తెలంగాణ సాంస్కృతిక పర్వంగా పేరున్న బతుకమ్మ తొలినాటి ఉత్సవాలను చారిత్రక వేయిస్తంభాల ఆలయ ప్రాంగణంలో ఆదివారం రాత్రి ఆయన జ్యోతి వెలిగించి ప్రారంభించారు. హైదరాబాద్ తరువాత అన్నిరంగాల్లో అభివృద్ధి సాధిస్తున్న ఓరుగల్లు అభివృద్ధిపై తమ ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఉందన్నారు. తెలంగాణ పర్వమైన బతుకమ్మ వేడుకలను పెద్దఎత్తున నిర్వహించాలకున్న క్రమంలో తొలినాటి చారిత్రక వేయిస్తంభాల ఆలయంలో నిర్వహింపజేసుకోవడం అదృష్టంగా భావిస్తున్నామన్నారు. భద్రకాళి అమ్మవారి ఆశీస్సులతో రాష్ట్రం సుభిక్షంగా ఉండాలన్నారు.

రాష్ట్ర పర్యాటక, సాంస్కృతిక, పురావస్తు శాఖ మంత్రి జూపల్లి కృష్ణారావు మాట్లాడుతూ.. కాకతీయులు నిర్మించిన చారిత్రక ఆలయంలో మన సంస్కృతిని చాటే బతుకమ్మ పర్వాన్ని జరుపుకోవడం ఒక అద్భుత సన్నివేశమని అభివర్ణించారు. మహిళల సమైక్యతా సంఘటిత శక్తికి ప్రతిరూపమే బతుకమ్మ పర్వమన్నారు. ప్రపంచంలో తెలుగువారు ఎక్కడ ఉన్నా బతుకమ్మ పాటలు పాడుతూ సంస్కృతిని చాటుతుండటం తెలంగాణకే చెల్లిందన్నారు. బతుకమ్మ పాటల్లో మానవుడి జనజీవన విధానం, సామాజిక స్పృహ ఉంటున్నాయన్నారు. రెవెన్యూ, సమాచార శాఖ మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ.. ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి నాయకత్వంలో రాష్ట్రం అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చెందాలన్న లక్ష్యంతో పని చేస్తున్నామని, ఇందులో ప్రజల భక్తి శ్రద్ధలకు సాంస్కృతిక చైతన్యానికి నిదర్శనంగా ప్రభుత్వ సహకారంతో బతుకమ్మ, నవరాత్రి వేడుకలు జరుపుకుంటున్నామన్నారు. దేవాదాయ శాఖ మంత్రి కొండా సురేఖ మాట్లాడుతూ.. సాంస్కృతిక శాఖ ఆధ్వర్యంలో ప్రభుత్వం ప్రతిష్ఠాత్మకంగా, అధికారికంగా నిర్వహించే బతుకమ్మ సంబరాలను తమ ఓరుగడ్డలోని వేయిస్తంభాల ఆలయం నుంచి ప్రారంభింపజేసుకోవడం తమకెంతో ఆనందంగా ఉందన్నారు. రాష్ట్ర ప్రజలంతా సుఖశాంతులతో వర్ధిల్లాలని ఆమె ఆకాంక్షించారు.

పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి ధనసరి సీతక్క మాట్లాడుతూ.. రాణి రుద్రమ పాలించిన కాకతీయుల గడ్డపై ఆనందోత్సవాల మధ్య బతుకమ్మ ఆటలు ఆడుతూ, పాటలు పాడడటం అద్భుత దృశ్యమని పేర్కొన్నారు. మహిళలంతా తొమ్మిది రోజులు ఆటలాడుతూ నిత్య నైవేద్యంగా సమర్పించిన ప్రసాదాలు సమర్పించుకుంటున్న క్రమంలో కష్టసుఖాలు పంచుకునే పర్వమే బతుకమ్మ అని అన్నారు. వరంగల్ ఎంపీ డాక్టర్ కడియం కావ్య మాట్లాడుతూ.. రెండో రాజధానిగా చారిత్రక ఓరుగల్లు నగరంలో బతుకమ్మ వేడుకలను ప్రారంభింపజేయాలని తలపెట్టిన ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి వరంగల్‌ను అన్నిరంగాల్లో అభివృద్ధి చేసేందుకు కంకణం కట్టుకున్నారని అన్నారు. ఈ కార్యక్రమానికి అధ్యక్షత వహించిన వరంగల్ పశ్చిమ ఎమ్మెల్యే నాయిని రాజేందర్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ.. ఈసారి వేడుకలను తన నియోజకవర్గకేంద్రమైన హనుమకొండలో ఏర్పాటు చేయడం ఆనందంగా ఉందన్నారు. రాష్ట్రంలోని సగం మంది కేబినెట్ మంత్రులు, పదిమందిదాక కార్పొరేషన్ చైర్మన్లు వేడుకల్లో పాల్గొని బతుకమ్మ కార్యక్రమాలకే వన్నె తెచ్చారని అన్నారు. ఈ సందర్భంగా సంక్షేమ బతుకమ్మ పేరిట రాష్ట్ర సాంస్కృతిక శాఖ సారథి చైర్మన్ వెన్నెల ఆధ్వర్యంలో రూపొందించిన సీడీని డిప్యూటీ సీఎం మల్లు భట్టి విక్రమార్క ఇతర మంత్రులతో కలిసి ఆవిష్కరించారు.

కాగా, ఆలయానికి చేరుకున్న మంత్రులు, ఇతర అధికార గణానికి దేవాదాయశాఖ పక్షాన ఏసీ రామాల సునీత, ఆలయ ఈవో అనిల్ కుమార్, ప్రధాన అర్చకుడు గంగు ఉపేంద్రశర్మ తదితరులు పూర్ణకుంభంతో స్వాగతించారు. రుద్రేశ్వరుడి సన్నిధిలో మంత్రుల పేరిట పూజలు నిర్వహించారు. రుద్రేశ్వరుడి సన్నిధి నుంచి మహిళా మంత్రులు, వివిధ కార్పొరేషన్ల చైర్మన్లు, మేయర్‌తో సహా బతుకమ్మలను నెత్తిన ఎత్తుకొని వేడు కలకు తరలివచ్చారు. ఆలయ ప్రాంగణమంతా అధికార దర్పంతో కిటకిటలాడింది. వర్ధన్నపేట ఎమ్మెల్యే కేఆర్. నాగరాజు, కలెక్టర్ స్నేహ శబరీష్, జీడబ్ల్యూఎంసీ కమిషనర్ చహత్ బాజ్‌పాయి, రాష్ట్ర పర్యాటక సంస్థ చైర్మన్ పటేల్ రమేశ్‌రెడ్డి, గట్టు మహేశ్‌బాబు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

బతుకమ్మ పాట పాడుతున్న మంత్రులు సురేఖ, సీతక్క

శివునిపల్లి పట్టణంలో బతుకమ్మలతో వెళ్తున్న మహిళలు

స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్‌లో బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

శివునిపల్లి పట్టణంలో పెద్ద బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

నర్మెట మండల కేంద్రంలో బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

దేవరుప్పుల మండలం పెద్దమడూరులో బతుకమ్మలతో మహిళలు

అంబరాన్నంటిన బతుకమ్మ సంబరాలు

• ఘనంగా ప్రారంభమైన పూల జాతర

జనగామలోని బతుకమ్మ కుంట మైదానంలో బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు, బతుకమ్మతో పోకల జమున

స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): జిల్లాలో ఎంగిలి పూల బతుకమ్మ పండుగను ఆదివారం మహిళలు ఘనంగా జరుపుకున్నారు. తీరొక్క పూలతో పేర్చిన బతుకమ్మలను పట్టుకుని, కొందరు పెద్దబతుకమ్మలను నెత్తిన పెట్టుకుని చెరువు కట్టల వద్దకు, దేవాలయాలకు చేరుకుని ఆడారు. బతుకమ్మ.. బతుకమ్మ ఉయ్యాలో.. బంగారు బతుకమ్మ ఉయ్యాలో.. ఒక్కొక్క పువ్వేసి చందమామ, ఒక జాము అయే చందమామ... వంటి పాటలు పాడుతూ ఆడారు. స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ డివిజన్ కేంద్రంతో పాటు శివునిపల్లి, పాంనూర్, ఇప్పగూడెం, తాటికొండ, మీదికొండ గ్రామాల్లో మహిళలు వేడుకల్లో ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. పట్టణ కేంద్రంలోని హనుమాన్ ఆలయం వద్ద లైటింగ్‌ను సరిగ్గా ఏర్పాటు చేయకపోవడంతో మహిళలు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. శివునిపల్లిలోని శివాలయంలో బతుకమ్మ ఆడడానికి వచ్చిన శ్రీయ అనే మహిళ వద్ద నుంచి స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ ఎస్సై మనీషా చంటిపాపను కొద్దిసేపు ఎత్తుకుంది.

• స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ టౌన్(ఆంధ్రజ్యోతి): స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్, శివునిపల్లి పట్టణాల్లో బతుకమ్మ పండుగను ఆదివారం మహిళలు ఘనంగా జరుపుకున్నారు. పిల్లలు, పెద్దలు గుంపులు, గుంపులుగా ఉత్సాహంగా బతుకమ్మలతో హాజరయ్యారు. మహిళలు గుంపులుగా నిలబడి వలయాకారంగా తిరుగుతూ బతుకమ్మ ఆడారు. స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ శివాలయంలో, శివునిపల్లి నగరేశ్వరాలయంలో, బొడ్రాయి వద్ద పెద్ద ఎత్తున మహిళలు బతుకమ్మ ఆడారు. బతుకమ్మలను నీళ్లలో నిమజ్జనం చేసి వాయనాలు ఇచ్చి పుచ్చుకున్నారు. స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ మునిసిపల్ సిబ్బంది పెద్దఎత్తున విద్యుత్ దీపాలు, డీజేసౌండ్ సిస్టంతో బతుకమ్మ పాటలు వినిపించారు. బతుకమ్మ కార్యక్రమానికి సీఐ జి.వేణు ఆధ్వర్యంలో పోలీసులు బందోబస్తు ఏర్పాట్లు చేశారు.

చంటిపాపను ఎత్తుకున్న ఎస్సై మనీషా

• లింగాలఘణపురం(ఆంధ్రజ్యోతి): లింగాలఘణపురం మండ ల వ్యాప్తంగా ఎంగిలి పూల బతుకమ్మ సంబరాలు ఆదివారం వైభవంగా జరిగాయి. తీరొక్క పూలతో అందంగా పేర్చిన బతుకమ్మను పూజిస్తూ ఊళ్లన్నీ ఉయ్యాల పాటలతో హోరెత్తాయి. పితృ అమవాస్యను పురస్కరించుకుని ఉదయం నుంచే పూల సేకరణ చేసిన మహిళలు సాయంసంధ్యా వేళలో బతుకమ్మ ఆటల్లో మునిగితేలారు.

• బచ్చన్నపేట(ఆంధ్రజ్యోతి): మండలంలో బతుకమ్మ పండుగ వేడుకలు ఆదివారం ఘనంగా ప్రారంభమయ్యాయి. మొదటి రోజు ఎంగిలిపూల బతుకమ్మను జరుపుకున్నారు. పొలాలు, చెట్లు, గట్లు తిరుగు తూ తంగేడు, గునుగు, బంతి, తామర, చామంతి తదితర పూలను సేకరించుకుని వచ్చి కుటుంబ పెద్దలు, మహిళలు బతుకమ్మలను పేర్చి ఆడారు. ఆటపాటలతో సాయంత్రం వేళ గ్రామాలు హోరెత్తాయి. జీపీల ఆధ్వర్యంలో చెరువులు, కుంట కట్టల వద్ద నిమజ్జనాల కోసం ఏర్పాట్లు చేశారు. ప్రశాంతంగా బతుకమ్మ వేడుకలు జరుపుకోవాలని సీఐ అబ్బయ్య కోరారు.

• నర్మెట(ఆంధ్రజ్యోతి): మండలంలో ఎంగిలి పూల బతుకమ్మను మహిళలు ఘనంగా జరుపుకున్నారు. మండల కేంద్రంతో పాటు గ్రామాల్లో పురుషులు ఉదయమే తీరొక్క పూలను సేకరించగా మహిళలు బతుకమ్మలను అందంగా పేర్చారు. వాడలు, దేవాలయాల వద్ద పెట్టి ఉయ్యాల, డీజే పాటలతో మహిళలు, ఆడపడుచులు బతుకమ్మ ఆటలు ఆడారు. ఆయా గ్రామ పంచాయతీల ఆధ్వర్యంలో బతుకమ్మ ఆట కోసం ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేశారు. మహిళలు రాత్రి వరకు బతుకమ్మ ఆడి చెరువుల్లో నిమజ్జనం చేశారు.

• తరిగొప్పుల(ఆంధ్రజ్యోతి): మండల వ్యాప్తంగా బతుకమ్మ పండుగ వేడుకలను మహిళలు వైభవంగా జరుపుకున్నారు. వేడుకలకు అన్నిగ్రామాల ప్రజాప్రతినిధులు ఏర్పాట్లు పూర్తి చేశారు. ఆశ్వయుజ పితృ అమావాస్యను పురస్కరించుకుని మహిళలు తీరొక్క పూలతో బతుకమ్మలు పేర్చి వాడవాడలా, ఆలయాల వద్ద ఆట పాటలతో సంబరాలు నిర్వహించారు. మండలంలోని అన్ని గ్రామాల మాజీ సర్పంచ్‌లు, మాజీ ఎంపీటీసీలు, మహిళలు పాల్గొన్నారు.

• రఘునాథపల్లి(ఆంధ్రజ్యోతి): మండల కేంద్రంతో పాటు గ్రామాల్లో బతుకమ్మ వేడుకలు ఉత్సాహంగా ప్రారంభమయ్యాయి. రఘునాథపల్లిలోని శ్రీమహదేవ స్వామి ఆలయం, బొడ్రాయి, ఆర్యవైశ్య భవన్, వెల్ది క్రాస్ రోడ్డు సమీపంలోని రేణుకా ఎల్లమ్మ దేవాలయం, రైల్వే స్టేషన్ వెనుక కాలనీలోని మైసమ్మ గుడి వద్ద మహిళలు బతుకమ్మ ఆడారు. లయబద్ధంగా తిరుగుతూ బతుకమ్మ.. బతుకమ్మ.. ఉయ్యాలో.. బంగారు బతుకమ్మ ఉయ్యాలో.. అంటూ ఆడిపాడారు. అనంతరం వెంట తెచ్చుకున్న ఫలహారాలను ఒకరికొకరు ఇచ్చిపుచ్చుకొని మొదటి రోజు బతుకమ్మ వేడుకలను కన్నుల పండువగా జరుపుకున్నారు.

• పాలకుర్తి(ఆంధ్రజ్యోతి): మండలంలో మహిళలు ఎంగిలి పూల బతుకమ్మను అత్యంత భక్తి శ్రద్ధతో ఘనంగా నిర్వహించారు. పాలకుర్తి మండల కేంద్రంలోని ఊర చెరువు వద్దకు మహిళలు బతుకమ్మలతో తరలివెళ్లి ఆడారు. తెలంగాణ సంస్కృతి సంప్రదాయాలు ఉట్టి పడేలా బతుకమ్మ సంబరాలు జరుపుకున్నారు. మహిళా శక్తికి ప్రతీకగా బతుకమ్మను ఆరాధిస్తారు. చిన్న పిల్లల నుంచి వృద్ధుల వరకు కొత్త దుస్తులు, పట్టు చీరలు ధరించి బతుకమ్మ పండుగ ఉత్సవాన్ని జరుపుకున్నారు. పాలకుర్తి గ్రామ పంచాయతీ కార్యదర్శి కపిలవాయి వెంకటేశ్వర్లు ఆధ్వర్యంలో చెరువు వరకు వీధి దీపాలను ఏర్పాటు చేశారు. ఎలాంటి ఘటనలు జరుగకుండా ఎస్సై పవన్‌కుమార్ ఆధ్వర్యంలో బందోబస్తు నిర్వహించారు.

• దేవరుప్పుల(ఆంధ్రజ్యోతి): దేవరుప్పుల మండల కేంద్రంతో పాటు గ్రామాల్లో బతుకమ్మ వేడుకలను మహిళలు ఘనంగా జరుపుకున్నారు. ప్రకృతితో మమేకమైన తొలి రోజు ఎంగిలి పూల బతుకమ్మను మహిళలు చిన్నా పెద్ద తేడా లేకుండా రంగు రంగుల పూలతో పేర్చారు. మహిళలు సంప్రదాయ దుస్తులు ధరించి ఆడి పాడి సందడి చేయగా పండుగ వాతావరణం నెలకొంది. అనంతరం బతుకమ్మలను చెరువుల్లో నిమజ్జనం చేశారు. ఎలాంటి ఇబ్బందులు కలగకుండా లైటింగ్ తదితర ఏర్పాట్లను గ్రామ పంచాయతీలు చేపట్టాయి.

• జఫర్‌గడ్(ఆంధ్రజ్యోతి): తెలంగాణ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను ప్రతిబింబించే బతుకమ్మ సంబురాల్లో భాగంగా తొలి రోజు ఆదివారం జఫర్‌గడ్ మండలంలో మహిళలు, యువతులు, బాలికలు ఎంగిలి పూల బతుకమ్మ వేడుకలను ఉత్సాహంగా జరుపుకున్నారు. తంగేడు, గునుగు, బంతి, చామంతి తదితర పూలతో అందంగా పేర్చిన బతుకమ్మలను అమ్మవారి వద్ద ఉంచి పసుపుతో గౌరమ్మను చేసి భక్తిశ్రద్ధలతో పూజించారు. సాయంత్రం మహిళలు, యువతులు ముస్తాబై బతుకమ్మలను చేబూని దేవాలయాల వద్దకు తరలి వెళ్లారు. ఆలయాల ఆవరణలో బతుకమ్మలను ఒక్కచోట ఉంచి.. బతుకమ్మ, గౌరమ్మలను కీర్తిస్తూ ఆట పాటలతో సందడి చేశారు. బతుకమ్మ ఉత్సవాల నేపథ్యంలో పల్లెల్లో సందడి నెలకొంది.

లింగాలఘణపురం మండలం నెల్లుట్ల, వడ్డిచర్ల గ్రామాల్లో బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

జనగామలోని శ్రీనగర్ కాలనీలో బతుకమ్మలతో మహిళలు

జిల్లా కేంద్రంలోని శ్రీగాయత్రి జూనియర్ కళాశాలలో..

బచ్చన్నపేట మండలం కట్కూరులో బతుకమ్మలతో మహిళలు

తరిగొప్పుల మండలకేంద్రంలో బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

రఘునాథపల్లిలో బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

జనగామ గీతాశ్రమం ఏరియాలో బతుకమ్మలతో యువతులు

నేటి నుంచి పాలకుర్తిలో మార్షల్ ఆర్ట్స్ శిక్షణ శిబిరం

పాలకుర్తి, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి) : మండల కేంద్రంలోని ఆర్యవైశ్య సత్రంలో వరల్డ్ ఫోనగోషి షోటోఖాన్ కరాటే ఆర్గనైజేషన్ ఆధ్వర్యంలో ఈనెల 22 నుంచి 25వ తేదీ వరకు కరాటే శిక్షణా శిబిరం నిర్వహించనున్నట్లు ఆ సంస్థ తెలంగాణ అధ్యక్షుడు ఊరుగొండ చంద్రశేఖర్ తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ శిబిరం 22న ప్రారంభమై 25న ముగుస్తుందని చెప్పారు. ముఖ్య అతిథిగా ప్రముఖ సినీనటుడు సుమన్ హాజరై బెల్ట్‌లు ప్రదానం చేయనున్నట్లు తెలిపారు. ఈ పోటీల్లో పాల్గొనే మాస్టర్లు ముందే విద్యార్థులకు పలు సూచనలు తెలియజేయాలన్నారు. ఆసక్తి గల కరాటే శిక్షకులు ఈ పోటీల్లో పాల్గొనాలని కోరారు.

మోతె జగన్నాథం కళాబృందానికి సన్మానం

దత్తాత్రేయ చేతుల మీదుగా అవార్డు అందుకుంటున్న జగన్నాథం కుటుంబీకులు

నర్మెట, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): మండలంలోని అమ్మాపురం గ్రామానికి చెందిన కొయ్యబొమ్మల కళాకారుడు మోతె జగన్నాథం కళా బృందాన్ని(కుటుంబసభ్యులను) ఆదివారం హైదరాబాద్‌లో బిర్లా ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ అండ్ సైన్స్(బిట్స్) పిలానీలో గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ, మాజీ గవర్నర్ బండారు దత్తాత్రేయ సన్మానించి అవార్డును అందించారు. ఎంపవరింగ్ లైవ్లీహుడ్, హానరింగ్ ఎక్సలెన్స్ నిర్వహించిన ఆశాగీతాంజలి 2025 అవార్డుల ప్రదానోత్సవంలో రాయపూడి నాగేంద్ర రచించిన అమ్మఒడి నా తెలంగాణ పుస్తకావిష్కరణ కార్యక్రమంలో జగన్నాథం కళాబృందానికి ఈ అవార్డును అందించి సన్మానించారు. మోతె జగన్నాథం(లేట్) భార్య మోతె ఉప్పలమ్మ, కుమారులు కనకయ్య, నర్సయ్య, శ్రీనివాస్ కళాబృందం సభ్యులు కొయ్యబొమ్మల కళపై చూపిన అంకితభావం, సంప్రదాయ కళల పరిరక్షణలో వారు చేసిన సేవలను కొనియాడారు. మోతె జగన్నాథం కొయ్యబొమ్మల కళను గుర్తించి గీతాంజలి అవార్డు అందించడం ఆనందంగా ఉందని కుటుంబ సభ్యులు తెలిపారు.

ప్రభుత్వ నిర్ణయంపై కార్మికుల హర్షం

బచ్చన్నపేటలో సీఎం చిత్రపటానికి క్షీరాభిషేకం చేస్తున్న భవన నిర్మాణరంగ కార్మికులు

బచ్చన్నపేట, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి) : లేబర్ కార్డు కలిగి వున్న కార్మికులకు ప్రభుత్వం తీపికబురు చెప్పడాన్ని స్వాగతిస్తూ ఆదివారం మండలకేంద్రమైన బచ్చన్నపేట చౌరస్తా వద్ద భవన నిర్మాణరంగ కార్మికుల ఆధ్వర్యంలో సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి, కార్మిక శాఖ మంత్రి వివేక్‌ల ఫ్లెక్సీకి క్షీరాభిషేకం చేశారు. ఈ సందర్భంగా రాష్ట్ర నాయకుడు అల్వాల ఎల్లయ్య మాట్లాడుతూ గతంలో ప్రమాదవశాత్తు చనిపోతే రూ.6 లక్షలు ఎక్స్‌గ్రేషియా అందేదని, ప్రస్తుతం రూ.10 లక్షలకు పెంచారన్నారు. అలాగే రూ.1.30 లక్షల ఆర్థిక సహాయాన్ని రూ.2 లక్షలకు పెంచారన్నారు. 60 ఏళ్లు నిండిన కార్మికులకు లేబర్ కార్డు కొనసాగించాలన్నారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తీసుకున్న ఈ నిర్ణయం ఎంతో మంది పేద కార్మికుల జీవితాల్లో వెలుగులు నింపుతాయన్నారు. కాగా, రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు దర్పల్లి చంద్రంకు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో జేరిపోతుల రాజు, బాల్‌నర్సయ్య, రాజ్‌కుమార్, గంధమాల కిష్టయ్య, జేరిపోతుల మల్లేశం, పర్వతాలు, ఆంజనేయులు, మల్లేశ్, భాస్కర్, వెంకటేశ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

శివునిపల్లిలో బీజేపీ నాయకుల రచ్చబండ

స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ టౌన్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి): స్థానిక శివునిపల్లి పట్టణంలోని బొడ్రాయి వద్ద ఆదివారం బీజేపీ రాష్ట్ర కౌన్సిల్ సభ్యుడు, నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జి పెరుమాండ్ల వెంకటేశ్వర్లు ఆధ్వర్యంలో రచ్చబండ కార్యక్రమం నిర్వహించారు. ప్రజలను కలుసుకుని సమస్యలు అడిగి తెలుసుకున్నారు. కాగా, సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేస్తామని ఆయన అన్నారు. కార్యక్రమంలో పార్టీ నాయకులు రడపాక ప్రదీప్, వి.వేణు, కె.శరత్‌కుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నేడు ఎమ్మెల్యే కడియంచే చెక్కుల పంపిణీ

జఫర్‌గడ్, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి) : జఫర్‌గడ్ మండల కేంద్రంలో సోమవారం లబ్ధిదారులకు స్థానిక ఎమ్మెల్యే కడియం శ్రీహరి కల్యాణలక్ష్మి చెక్కులను పంపిణీ చేయనున్నారు. మండలంలోని వివిధ గ్రామాలకు చెందిన 50 మంది లబ్ధిదారులకు సాయంత్రం 4 గంటలకు స్థానిక రైతు వేదిక భవనంలో పంపిణీ చేస్తారని తహసీల్దార్ రాజేశ్‌రెడ్డి ఆదివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. చెక్కుల పంపిణీ అనంతరం ఎమ్మెల్యే ప్రభుత్వ అనుపత్రి ఆవరణలో వనిత టీ స్టాల్‌ను ప్రారంభించనున్నారు.

రైతుల సంక్షేమమే బీఆర్ఎస్ లక్ష్యం

దేవరుప్పుల, సెప్టెంబరు 21 (ఆంధ్రజ్యోతి) : రైతుల సంక్షేమం కోసం బీఆర్ఎస్ పార్టీ పాటుపడుతుందని ధర్మాపురం గ్రామ బీఆర్ఎస్ నాయకులు అన్నారు. మాజీ మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్‌రావు ఆదేశాల మేరకు ధర్మాపురం చెరువులోకి వచ్చే కెనాల్ ముళ్లపొదలతో నిండగా ఆదివారం ఎక్స్‌కావేటర్ సహాయంతో తొలగించారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ రైతుల సంక్షేమమే బీఆర్ఎస్ లక్ష్యమన్నారు. మాజీ మంత్రి ఎర్రబెల్లి చేసిన పనులు తప్ప కాంగ్రెస్ పార్టీ చెసిన అభివృద్ధి శూన్యమని పేర్కొన్నారు. కార్యక్రమంలో కొడకండ్ల ఏఎంసీ మాజీ చైర్మన్ కృష్ణమూర్తి, మాజీ ఎంపీటీసీ యాకయ్య, గ్రామ పార్టీ అధ్యక్షుడు దేవరాజు, నాయకులు భిక్షం, యాకన్న, నాగరాజు, రెడ్యానాయక్, మల్లయ్య, సురేష్, మహేష్, అనిల్ పాల్గొన్నారు.

ఎంగిలిపూల సంబురం

(5వ పేజీ తరువాయి)

చేసి వాయినాలు ఇచ్చి పుచ్చుకున్నారు. జనగామ పట్టణంలోని బతుకమ్మ కుంట, రంగప్ప చెరువు, బాణాపురం, సాయిబాబా దేవాలయం, శివాలయం, ఆంజనేయస్వామి దేవాలయం, సంతోషిమాత దేవాలయం, పాతబీటు బజారు, గుండ్లగడ్డ, పద్మశాలి కాలనీ, గీతానగర్, బాలాజీనగర్, సంజయ్‌నగర్, అంబేద్కర్‌నగర్, సత్రం ఏరియా, భవానీనగర్, శ్రీవిల్లాస్ కాలనీ, శ్రీనగర్‌కాలనీ, గిర్నిగడ్డ ప్రాంతాలతో పాటు మండలంలోని చీటకోడూరు, చౌడారం, మరిగడి, గానుగుపహాడ్, శామీర్‌పేట ప్రాంతాల్లో బతుకమ్మ వేడుకలు ఘనంగా నిర్వహించారు. వందలాదిగా మహిళలు ఆడి పాడి బతుకమ్మ వేడుకలు నిర్వహించారు.

వర్షంతో అంతరాయం..

ఎంగిలిపూల బతుకమ్మకు ఏటా వర్షం అంతరాయం కలిగిస్తూనే ఉంది. ఈసారి కూడా సాయంత్రం ఆరు గంటల తరువాత అరగంట పాటు వర్షం కురియడంతో మహిళలు బతుకమ్మలు తీసుకురావడానికి ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నారు. వర్షం తగ్గినప్పటికీ మైదానాలు బురదగా మారడంతో మహిళామణులు ఆలస్యంగా బతుకమ్మలను తీసుకురావాల్సి వచ్చింది. ఎట్టకేలకు తొలి బతుకమ్మను నిమజ్జనం చేసి వాయినాలు ఇచ్చిపుచ్చుకున్నారు. ప్రజాప్రతినిధులు లేకపోవడంతో అధికారులు మైదానాల్లో అరకొర ఏర్పాట్లు చేశారు. ఆదివారం మధ్యాహ్నం వరకు పూర్తి స్థాయిలో ఏర్పాట్లు చేయలేకపోయారు. ఏడాదికోసారి వచ్చే పండుగ కావడంతో మహిళలు సర్దుబాటుతో కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నారు. మహిళామణులు పాల్గొనే ఒకే పండుగ కాబట్టి వచ్చే ఏడాదైనా సరైన ఏర్పాట్లు చేయాలని వారు కోరారు.

స్టేషన్‌ఘన్‌పూర్ హనుమాన్ ఆలయం వద్ద బతుకమ్మ ఆడుతున్న మహిళలు

తరుగుతున్న పశుసంపద

(5వ పేజీ తరువాయి)

తెంపేసుకుంటున్నారు. అదేవిధంగా జిల్లాలోని చిల్పూరు, పాలకుర్తి, బచ్చన్నపేట అంగళ్లలో సైతం పాడిపశువులను అమ్మకానికి పెడుతుండటంతో జిల్లాలో పశువుల సంపద రోజు రోజుకు క్షీణించి పోతోంది.

పడిపోయిన పాల ఉత్పత్తి..

జనగామ జిల్లాలోని 12 మండలాల పరిధిలో గడిచిన ఐదేళ్ల క్రితంతో పోల్చితే ప్రస్తుతం జిల్లా వ్యాప్తంగా పాల ఉత్పత్తి గణనీయంగా పడిపోయింది. 2020లో జిల్లా వ్యాప్తంగా కేవలం విజయ డెయిరీ సేకరించిన పాలు మొత్తంగా 56,500 లీటర్లు కాగా, జెర్సీ డెయిరీ, కరీంనగర్ డెయిరీ సేకరణ పాలు అదనంగా 15వేల లీటర్ల సేకరణ జరిగింది. కానీ, ప్రస్తుతం 2025లో విజయడెయిరీ ఆధ్వర్యంలో 40వేల లీటర్లు మాత్రమే పాలను సేకరిస్తుండటం గమనార్హం. మిగతా ప్రైవేటు డెయిరీలో మరో 5వేల లీటర్లకు మించి సేకరించడం లేదని జిల్లా పాల ఉత్పత్తి గణాంకాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. దీంతో ఒక్క జనగామ జిల్లాలోనే సుమారు 30వేల లీటర్ల పైచిలుకు పాల ఉత్పత్తి తగ్గిపోయింది. జిల్లా వ్యాప్తంగా ప్రజలకు సుమారుగా 50వేల లీటర్ల పాలు అవసరం ఉండగా విజయ డెయిరీ, ఇతర ప్రైవేట్ డెయిరీలు సేకరిస్తున్న మొత్తం పాలు కూడా సరిపోక పోవడంతో పాల ప్యాకెట్లను కొనుగోళ్ల ట్రెండ్‌లో మునుగుతూ తమ అవసరాలను వెల్లదీసుకుంటున్నారు.

ఐదేళ్లలో 30వేల పశుసంపద తరుగు

జిల్లాలో జిల్లా పశుసంవర్ధక శాఖ ఆధ్వర్యంలో 2020లో చేపట్టిన పశుగణాంకాల(ఆవులు, గేదెలు మాత్రమే) ప్రకారం 1,78,954 పశువులు ఉండగా ప్రస్తుతం 2025లో చేపట్టిన పశుగణాంకాల ప్రకారం కేవలం 1,48,511 పశువులు మాత్రమే ప్రభుత్వ లెక్కల్లో కనబడుతున్నాయి. ఈ లెక్కన ఐదేళ్ల కాల వ్యవధిలో 30,443 పశుసంపద తరిగిపోయింది. అయితే ప్రధానంగా ఐదేళ్ల క్రితం ఆవుల సంఖ్య 86,515 ఉండగా, ప్రస్తుతం 73,482 మాత్రమే ఉండి 13,033 ఆవులు తగ్గిపోయాయి. అదేవిధంగా 2020లో 92,439 ఉన్న గేదెల సంఖ్య ప్రస్తుతం 2025 లెక్కల ప్రకారంగా 75,029 చేరుకుని 17,410 గేదెలు తగ్గుముఖం పట్టినట్లు జిల్లా పశుసంవర్ధక శాఖ గణాంకాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

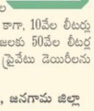
కారణాలెన్నో..

జిల్లా వ్యాప్తంగా గతంలో రైతులు కాడెద్దులతోనే వ్యవసాయ పనులు చేస్తుండేవారు.. కానీ, ఆధునికత పెరిగి కాడెద్దుల సేద్యానికి స్వస్తి పలకడంతో ట్రాక్టర్లు, ఇతర యంత్ర పరికరాలు వ్యవసాయంలోకి అరంగేట్రం చేయడంతో పశువులను అన్నదాతలు పోషించలేక సంతలో చౌకగా అమ్మేశారు. పెరిగిన ధరల నేపథ్యంలో పశుగ్రాసం, ఇతర ఖర్చుల భారం మోయలేని పరిస్థితుల్లో రైతులు గతంలో మాదిరిగా పశుసంపదను పెంచి పోషించేందుకు ఆసక్తి కనబర్చకపోవడం కూడా ఒక కారణంగా నిలుస్తోంది. సాధారణంగా పశువుల ఉత్పత్తి కూడా అదే స్థాయిలో తగ్గిపోయినట్లు అధికారిక లెక్కలు పేర్కొంటున్నాయి.

ఇలా చేస్తే పెంచొచ్చు..

సంకరజాతి నుంచి కృత్రిమ గర్భధారణ చేయించి పశుసంపదను వృద్ధి చేసి పాల ఉత్పత్తిని పెంచుకునే వీలుంటుంది. ఈ దిశగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం కృత్రిమ పశుగర్భధారణ కార్యక్రమాన్ని కేంద్రంతో కలిసి ప్రోత్సహిస్తుంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సంయుక్తంగా పాడిపశువుల పోషణ కోసం రాయితీలను అందజేస్తే రైతులు ఆసక్తి కనబర్చి మళ్లీ పశుసంపదను వృద్ధి చేసుకునే అవకాశాలు స్పష్టంగా కన్పిస్తున్నాయి. ఏది ఏమైనా ప్రభుత్వాలు పాడిసంపదను వృద్ధి చేసేందుకు రైతులకు బ్యాంకులు, ఇతర సంస్థల ద్వారా ప్రోత్సాహకాలను అందించాలని, లేని పక్షంలో ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే పశుసంపద మరింత దారుణంగా తగ్గిపోయే ప్రమాదం కళ్లముందే కనిపిస్తుంది.

ఐదేళ్లలో తగ్గిన పాల ఉత్పత్తి

జిల్లాలో గడిచిన ఐదేళ్లతో పోల్చితే పాల ఉత్పత్తి 10వేల లీటర్ల పైచిలుకు తగ్గిపోయింది. దీనికి రోజు రోజుకు పెరుగుతున్న డెయిరీ ఫామ్ నిర్వహణ ఖర్చులే ప్రధాన కారణంగా చెప్పుకోవచ్చు. గతంలో 50వేల లీటర్ల పైచిలుకు పాల సేకరణ చేపట్టిన విజయ డెయిరీ ప్రస్తుతం 40వేల లీటర్ల పాల సేకరణ జరుగుతుంది. అందులో 30వేల లీటర్లు ఆవు పాలు కాగా, 10వేల లీటర్లు మాత్రమే గేదె పాలు సేకరించడం జరుగుతుంది. జిల్లా ప్రజలకు 50వేల లీటర్ల పాలు అవసరం ఉండగా విజయ డెయిరీతో పాటుగా పలు ప్రైవేటు డెయిరీలను ప్యాకెట్ పాల కోసం ఆశ్రయిస్తున్నారు.

– గోపాల్‌సింగ్, డిప్యూటీ డైరెక్టర్, టీజీడీడీసీఎఫ్, జనగామ జిల్లా